

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK,

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények ide intézendők.

Érmentelen levelek csak ismert kszektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ol-hasábsopetitors egyszeri beirításáért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitótér 4 hasábsopetitorsért 20 kr.
Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Hétfő, Január 14.

9. szám.

Mérsékelt lyukból mérsékeltetlen szél fúj.

(T.) „A véderőnek harc-képessége még magasabb fokon áll mint a kulturális érdek,” hangoztatta Csáky Albin közoktatási miniszter, a nem kedvezően hangzó, de sajnos, még napjainkban is mindig igaz szavakat. Lacedemon volt a régi világ első kulturálisa és ma már csak emléke van meg. Róma akkor volt legvirágzóbb, mikor legerősebb volt, s későbbi elgyengülését nem bírta kipótolni nagyobb műveltsége. És a történelem határozottan azt bizonyítja, hogy erő és műveltség, karöltve tesznek egy ember számot, s bár melyeknek elhanyagolása, életveszély. Ha pedig a dolgot de strikte vesszük, és párhuzamot akarunk vonni a harci fejlettség vagy a kulturális fejlettség közt, hát amíg a háborúk, országok és nemzetek élete felett egy csapással, sokkal hamarabb dönthetnek mint a kulturális elmaradottság, s ját hazánk és nemzetünk élete bizonyítja, hogy bár elmaradt, kulturánk de izmunk ereje mellett, ki birtunk huzni egy ezredvet, míg mellettek, sokkal fejlettebb államok és nemzetek szintek meg individualis tényezők lenni. Valamint tény az is, hogy a nemzet-i életképesség legbiztosabb tanujele mindig az erő, mert ebből fejlődik minden, éppen úgy mint az egyes embereknél. Azért fektetnek ma nagy sújt a szellemi fejlettség mellett a testi fejlettségre is. Mert amint hogy egyes embereknek a fizikai élet minden behatásával szemben edzetteknek kell lenniök, éppen úgy kell a nemzeteknek is felkészülve lenniök minden kívülről jöhető behatás ellen, mert maga a kultura, a megélhetésnek csak egyik feltétele.

Vagy rossz akaratot, vagy kiskorúságot áru, ha valakit, kifeje ett véleményét ledorongolunk vagy kikacszagunk, és ezek a vonások, kivált a mérsékeltnek igen helytelenül nevezett pártközlönyeiben észlelhetők. Sorakból az az ideges türelmetlenség perczeg ki mindenha, melylyel a Tisza bukását várják, s amely ideges türelmetlenségük a leggyakrabban tendenciózításba divergál át. És vajjon, mily nagy e türelmetlenségük fokozott láza mai napság, a midőn ha tőlük telne, korbácsütésekkel riasztanák ténykedésre a meghasonlás ördögét a szabadelvű pártban, s mint mikor libeg valaki valami után vigyorgó fogaik fehérsége szinte megdermeszti az embert. Hogy tépnének szagatnának ezek mindent, ha leszabadulnának az ellenzéli lánczról. Mily mohó kárörömmel közlik a szabadelvű párt disket természetű értekezletének minden meglopott mozzanatát, csak hogy az egyenetlenség hírébe hozzák azt, a hiubbakat pedig ellentmondásra instigálják, hogy aztán szavuknál foghassák. Szóval ez az ellenzék minél kevesebb súlyt fektet arra, hogy a nyugodt férfiaság és tisztesség határai közt mozogjon. Tánadásai a leggyakrabban, tendenciózusok, s éppen azért, állításaiból az erőltetett gebedekés üti ki magát, mint zsák-ból a szeg. Csak izgat, de kapacitálni nem bír, ámde az izgatás mindig efemer s a kedélyekben salakot hágy maga után. Ezért mennek az emberek inkább a szélsőbalra, s mérsékeltnek népszerűtlensége ezért általános az országban.

Szintén keresnők agitációjukban a meggyőződés hangját, de a legjobb akarrattal sem vagyunk képesek feltalálni. Csupa mesterkélttség és művészet, az igaz-

ság és természet rovására. Mert ugyan mi az: a német nyelv oktatásának neki menni? A nemzeti gyengeségre való számítás és semmi egyéb. Sőt abban is kétkedünk kell, hogy az egyévre önkénteskedésnek esetleg két évre való kiterjesztését meggyőződésből helytelenítsek, más pártok tagjairól feltesszük, — hogy meggondolatlanságból helytelenítik, de a mérsékelt politikáját ravaszabbnak tartjuk ezeknél. Mert aki nem helyteleníti, hogy a rossz tanuló, a elemi, közép, vagy magasabb iskolákat ismétlje, az, ha jól gondolkozik, nem helytelenítheti ezt sem. Itt is csak a rossz tanulók, nem teszik le a vizsgát, és itt is csak a rossz tanulók fognak ismételni, amit meg fog mutatni a következők. És a tendenciózus ellenzékesség itt sem indul ki egyévből, mint a nemzetnek a közös hadsereg iránt felszított ellenszerve kiaknázásából, s a katonáskodás kötelezettségét még meg nem szokott idegenkedésből. Mert amint egyszer ellesz fogadva, hogy a haza védelme sokkal nagyobb hazafiság, mint a védelem kötelezettsége alól való kibúvás, és hogy a hadseregnek tisztékkel való ellátása a hazaműveltebb fiaink feladata, s hogy az önkéntes év tényleges tisztiszkola és nem egyéb, azonnal természetes fog lenni, hogy aki ezzen iskolának a vizsgáján megbukik, ismétljen.

Már is hallani a népből azt az önkéntelenül felszínre került véleményt: Mi három évet töltünk aktív szolgálatban mint közlegények, s az urak még tiszték sem akarnak lenni, mert tanulni kell. Hiszen csak is a tanulás előnye hogy előnybe helyeztetnek, s nekik már az is kevés? „Es erre valóban el lehet mondani „Nép szava Isten szava”, mert ez égi igazság. Sem közkatonaának nem akarni lenni, sem tisztnek nem akarni lenni: ez a nem igazság! Hát ha azt mondaná a törvény, hogy aki a tiszt vizsgát nem teszi, a legénység közé soroztatik? Hát nem kell henczgni kérem, mert még az is kiváltság és pedig nem kicsiny, amit a jelen törvényjavaslat tartalmaz.

Országgyűlés.

Budapest, 1889. Január 12.

A képviselőház mai ülése elején, a miniszterelnök átirata folytán, a ház tudomására hozottot Mária Valéria főhercegnő eljegyzése Ferencz Salvafor főherceggel. — Hogy ez alkalomból mi módon adjon a ház szerencsekívánatainak kifejezést a trón előtt, erre nézve az elnök a legközelebbi ülésen fog előterjesztést tenni.

Napirend előtt Dániel Ernő, mint a pénzügyi bizottság előadója, talpraesetten és hatásosan mutatta ki Apponyi grótnak tegnap a bizottság elen hangoztatott erős vádjának alaptalanságát. — Ezután tovább folyt a véderője a vaslat feletti általános vita melyben a javaslat mellett gróf Pongrácz Károly és Rohonci, ki igen szerencsés modorban s találó érvekkel védte a javaslatot; elene Ugron Gábor, ki szőlbali s az önálló magyar hadsereg állásponjáról beszélt, Lits Gyula és Thaly Kálmán, kik főképp a nyelv kérdést fejtegették. Az ellenzék ma csak úgy megtámasztotta Litset, — mint tegnap Apponyit. Végül Tisza miniszterelnök felett Thalynak, kiváltképpen a nyelvkérdésre nézve s a germanisatio vádját illetőleg utalt arra, hogy a 48-ki honvédek egy részét is németül vezényelték s ha Il. József és az abszolút uralom alatt nem sikerült semmi erőhatalommal germanisálni Magyarországot, most annál kevésbé fog ez sikerülni, mert erre senki nem is törekszik. A czél csak az, hogy a hazai művelt osztály sajátítsa el a német nyelvet, melyre nagy szükség van, s melyet megtanulni a magyar ifjúság jól felfogott érdekében áll. Az sem tartható állítás, mintha most már a hazai népfajok nem lennének inditattva s sajátítani a magyar nyelvet, mert a kinek Magyaror-

szágon állás és kenyér kell, annak tudnia kell az állam nyelvét. Óva inti a miniszterelnök a magyar ifjúságot és a nemzetet attól hogy Thaly gyűlöletet szavaira halgasson, ki arra izgatott, hogy az autonom felekezetek szegüljenek ellene a német nyelv sikeres tanításának, mert Thaly tanácsának az ifjúság vallaná legnagyobb kárát.

A miniszterelnök szavait a ház többsége zajos, élénk tetszés nyilváníásokkal kíséerte.

A véderő-javaslat.

Budapest, január 10.

n. — Az új véderő-törvényjavaslat felett heves viták folytak a napokban a pártok klub értekezletein. Természetesnek találjuk, hogy a szélsőbal, mely az önálló magyar hadsereg követelésének állásponján áll, a törvényjavaslatot elveti, de hogy a mérsékelt ellenzék vitája is ez eredményre jutott, annak daczára, hogy tudja, miszerint a hadsereg-intézmény gyökere átváltoztatása Európa jelen válságos viszonyai közt a monarchia s vele hazánk hatalmi és biztonságai garanciáinak végzetes leszállítását eredményezné, ezt annak tulajdoníthatjuk, hogy a párt, mely a hatalmi ébázás minden eszközt felhasználó veszedelmes betegségében leledzik, a nemzeti chauvinizmusnak hízogéj jelszavakkal a maga népszerűségét keresni még a haza kárával sem tartja elvetendő játéknak.

Világos, hogy az új védtörvény javaslat, mely a katonai szolgálatot sok tekintetben súlyosítja, élénk megvitatásra talált a kormánypártban is, s mivel az a nemzet tulajdoni több égének képviselője, komoly hangot találtak vitáiban a nemzet kebelében keletkező jó részben ellenzék részről mesterségesen keletett aggodalmak is. Am aki e vitákat végig olvassa, azon megnyugvást is találhat.

Az aggodalmak első sorban az önkénytesek szolgálati idejének esetleg két évre való kiterjesztése ellen irányultak. Magunk is megvalljuk, hogy ez újítás nyomasztó és megeshetik, hogy oka lehet visszaéléseknek s bosszantásoknak. De ha igazságos akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy ez az intézkedést létrehozott szempont, kellőleg indokolva van. Ha az általános hadkötelezettség keretében a kötelezettek bizonyos részének előjog adatik, az csak azon feltévéssel helyes, ha az illetők a kedvezmény föltételét is teljesítik. A műveltségnek biztosított privilegium egyenesen önkénynek tetszik, ha az megfelelő magasabb ellenszolgálatással nem jár. Az önkéntesektől azt várjuk, hogy szolgáti évük alatt a tisztis minőségét megszerezzék; aki közülök e minőség az első évben el nem érte, akkor szorosan véve az általános hadkötelezettséget, új kedvezmény ez, ha annak még csak második évet kell szolgálni s nem a rendes harmadikat is. A törvény szigorítása ez irányban a dolog természetében találja jogosultságát. Csak arról van szó, hogy a leghatékonyabb kezeséget nyerjük az iránt, hogy a törvény az alkalmazásban semmi ok nélkül keménységre és visszaélésre ne vezessen s reméljük, hogy ily garanciák találhatók lesznek a törvény változtatása nélkül is. Igen elképzelhető, hogy valamely fiatal embernek minden szellemi képessége megvan a tisztis állásra, de vagy külseje vagy más mellékes hiány miatt, tisztis állásra alkalmasnak még sem találattatik. Az ily önkéntes is kénytelen legyen még egy évet szolgálni? Ez sem okos, sem jogos dolog nem volna. Ha e tekintetben valamilyen vizsga nyelve ügyében biztos es kötelező biztosíték teremtetik, akkor az újítás, mint helyes és czélra vezető, kifogás alá nem eshetik.

A másik főforrása a keletkezett aggodalmaknak az, hogy a régi véderőtörvényjavaslatban a hadsereg létszáma fixirozva volt 800.000 emberben, de hozzá volt téve, hogy a hadsereg e létszáma a közelebbi tíz évre

érvényes. A további változtatlan fentartás vagy emelés vagy szállítás iránti javaslatot ő felsége kormánya még a 9-ik év letelte előtt a törvényhozás elé terjeszti s ujoncz állítás csak akkor történhetik, ha a jutalék az illető évre a törvényhozás által meg van szavazva. E két utóbbi benn van az új törvényben is, mely azonban nem a hadsereg létszámát fixirozza, hanem — a mi a régieben nincs — az ujonczjutalék számát (Magyarországra nézve 42711 közös s 12500 honvéd) s egyuttal ma mondja, hogy e szám csak tíz évre szól. E hiány miatt az ország felz jogának esorbitása iránt hangozott fel az aggály — s mivel ez alaposnak látszott, Tisza közbe is veté magát, s közbenjárásának sikere az, hogy a törvény illető szakaszához egy toldalék jött, mely szerint „a kormány a tizedik év lefolyta előtt az ujonczjutalék fenn tartása vagy változtatása iránt javaslatot tartozik előterjeszteni az országgyűlésnek.” Az országgyűlés ujonczmegajánlása (vagy megtagadása) joga épségben maradván, e törvény alapján ujoncz törvényesen nem is követelhető, ha a tíz év végén új előterjesztés nem tétetik s az törvényúj nem lesz.

E szerint, ami igazi hiba volt a javaslatban, az ki van játszva, közjogaink esorbitát nem szenvednek, az önkényte-i intézmény szigorítása pedig nálunk még magyar tiszték szaporítása szempontjából is üdvös és hasznos. Így hát nem is kételkedünk hogy az új véderő-javaslat törvénynyé válik, s ezzel is — jogaink korlátozása nélkül — hozzájárulunk a monarchia és hazánk biztonságához és szövetséges viszonyi súlyunk növeléséhez.

Külföld.

„Nem kell új Szedan” ez a czime egy Boulenger ellenes íráragasztnak, melyet Párisban az óriási zajjal folyó választási mozgalom legujabbban felszínre hozott. E pamflet ellen most Boulenger új manifesztumot adott ki, melyben nagyhangú frázisokkal hirdeti, hogy ha őt választják meg, akkor bizonyosan elmarad az újabb Szedan. Boulenger egyébiránt biztosra veszi diadalát s ügye csakugyan nem áll rosszul. A monarchisták tudvalevőleg nem állítanak külön jelöltet, a jeromista vezérlő bizottság pedig egyenesen kimondotta, hogy pártja Boulengerre szavaz. Ellenben az antiboulengeristák egy, habár kis töredéke, újabb külön jelöltet állított. A Blanqui féle kommunisták kongresszust tartottak s Boulé köfáragót léptették föl. Visszont a szocialista munkások szövetezete, továbbá számos más befolyásos egyesület elfogadta Jacques jelöltiségét, szó al mindegyik párt nagyban mozgósítja haderejét.

Rövid hírek. Az orosz költségvetés. Az 1889. évi birodalmi költségvetés szerint a rendes bevételek 861.4, a folyó bevételek 4.1, a rendkívüli bevételek 9.3, a birodalmi pénztárak pénzkészletei 20.3 és így az összes bevételek 895.1 millióra rúgnak. A rendes kiadások 856.8, a folyó kiadások 4.1, a rendkívüli kiadások (vasutak és kikötők építésére) 34.2, összesen tehát 895.1 millió vannak előirányozva. — A németalföldi király állapota annyira hanyatlott, hogy aligha nagyon közel nincs a katasztrófa. Mint egy hágai távirat jeüti, Vilmos király állapota rosszabbra fordult. — Egy későbbi hivatalos hágai távirat ezeket jelenti: A király állapotában tartósa a nyugtalanító tünetek. — Az erők a tülengerlés következtében apadnak A németkultura ellen. A pétervári közoktatási miniszteriumban bevégzett ténynak tekintik, hogy a dorpáti német egyetemet bezárják és helyette Vilnában nyitnak meg kizárólagosan orosz egyetemet. Dorpában csak a lyceum marad a híres csilagvizsgálóval. Ez utóbbi csakis katonai növendékek számára fog szolgálni s a tengerészeti miniszterium alá lesz rendelve. — Angololasz szövetség. Dufferin lord — mint táviratják jelenleg Rómában avval foglalkozik, hogy Crispivel formális szövetségi szerződést kössön Olaszország és Nagybritannia közt és

pedig oly feltételek mellett, le fogják győzni az angol parlamentnek e szerződés elleni eddigi ellenszenvét.

Napi hírek.

— Soós Gábor újabb 20.000 frtos alapítványa. A „Debr. Prot. Lapból” olvassuk, hogy Soós Gábor h-nánási lakos, volt orsz. képviselő, ki a múlt évben a debreczeni kolégium javára 50,000, a h-nánási gimnásium javára 30,000 frtos alapítványt tett, f. hó 9-én a h-nánási algy mnasi unak 7. 8. osztályúvá kiegészítésére ismét 20,000 frtos alapítványról szóló alapító levelet adott be az ottani egyház presbyteriumához.

— A presbyter választás. A debreczeni ev. ref. egyháztanács tagjainak kiegészítése céljából az 1889. évi február 1-2. napjaira lévén közgyűlésileg a választás kitűzve és a választásra jogosítottak névsora az egyházi számvévi hivatal által már össze lévén állítva, ezenel mindazok, kik egyházi adóju jukat az 1887. évi decz. 31-ig tartott időről a múlt 1888. év decz. 31-ik napjáig befizetvén, választói jogosultsággal bírnak, figyel metesékké tétetnek, hogy a választói jogosultsággal bírók névjegyzékét az egyházi irodában folyó évi jan. 20-ig megtekinthetik és felszámolási jogukat igénybe vehetik. — Debreczen, 1889. jan. 12. Szűcs István egyh. főgondnok.

— Kinevezések. Király Lajos, városunk szülötte, néhai Király Mihály messze földön ismert vendégfő fia az igazságügyi miniszter által a békésgyalui törvényszékhez írnokká nevezetett ki. — Magyarossy Géza közjegyzőjelölt, Paksy Imre debreczeni kir. közjegyző irodájának vezetője, a törvényben előirt egy évi bírósági gyakorlat megszerzése céljából, a pestvidéki kir. járásbíró-sághoz díjjal joggyakornokká nevezetett ki.

— Felolvasókör Jövő szerdán január 16-án Karczag Vilmos ur fogja felolvasni legújabb 4 felvonásos színművének első felvonását és egyes részleteit. Belépti jegyek a szokott helyen kaphatók.

— Lóvonat vasut a Csapó-utcán. A „Debreczeni Híradó” arról értesül, hogy több helybeli polgár lóvonat vasutat tervez a Csapó utcára, egész a Csicsogóig, esetleg az építendő lovaskaszárnnyáig. De a vasut — teszi hozzá az említett újság — még csak emlegetés tárgya. A mi tudomásunk szerint ép így beszélgetnek a Czegléd utcán végig vezető-ndő közúti vasútról is, melynek forgalma, ha a Naputezán át Anna utcára s onnan a Dohánygyárig kiépítetnek, igen jelentékeny lenne s így a terv könnyebben realizálható volna, mint a csapóutcai lóvonat vasut.

— Esküvő. Dr. Urbán József köz és váltó ügyvéd tegnap esküdött öök hűségét Pelesky József ur szép leányának Róz a kisasszonynak. Az esketési szertartást nt. Csiky Lajos ev. ref. hittanár végezte, ki magasztos hangon, költői kifejezésekben gazdag beszéd kíséretében adta áldását az új párra. Az esküvést fényes lakoma követte, hol a főlegény atya Orbán József a sárospataki főiskola bölcsészeti tanára üdvözölte az ifjú párt.

— Új gazdasz-csardást szerzett Magyar Kálmán a már nem sokára bekövetkező gazdaszálra. A bizonynyal ügyes, taip alá való mihamar közkedveltségű fog lenni, annyival is inkább mert zongorára letéve is meg fog jelenni.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A l o m k é p e k.

Irta: Bizám Endre.

(Folyt. társ.)

Milyen bolond vagy te szerelmes fiu! Hát nem tudod, hogy mennyire imádja az öreg a leányát, hogy mindent meg tesz a kedvéért? Hogy akarná hát akkor boldogtalaniaságát? Ha a leány azt mondja: „Atyám én nem leszek másé, egyedül azé, mert azt keresem s ha övé nem leszek meghalok — meg látod, hogy karon fog ő csipni téged s azt fogja mondani: „gyere fiam gyere, térdelj le ide, e mellé a kis szerelmes mokus mellé, hadd adom rátk apai áldásomat!” Milyen bolond vagy te szerelmes fiu. Ezért már két ségbe esni.

Arthur hallgatotta remény szavaira.

— Igen úgy lesz! Még ma haza utazom, szüleimmel értekezni fogok. Csak egy kissé legyetek még türellemmel édes jó öregeim nem sokára boldogabb életetek lesz! Diplomámat kiáltom s mint doktor juris kopogtatok be Vilmáké s meg kérem a bankár ur leányát! ... Csak egy kissé várjatok még drága jó szülőim. édes testvéreim szebb jövő derül rátk ... írodát nyitok s éjünk boldogan — édes — édes aranyos jó Vilmám!

Tölgyesinek egyszerre olyan jó kedve lett, hogy verebet lehetett volna vele fogni.

IV.

Körnerné ő nagyságának kedves férje ura hasonló nemes szenevedélyt táplált a madarak iránt, mint drága élete párja; azzal a kis különbséggel hogy ő (t. i. Körner ur) a „jó madarakat” szerette. Így nevezte ő azokat a tollatlan madarakat, kik már a „maguk szárnyára” lettek bocsátva hogy „fészket” alapítsanak. S a kinek már egyszer olyan

— Színelőadások a nyáron. Szikszay József tudvalevőleg az ő fényes fűrdőtelepén egy kis színpaddal ellátott nagy ebédlő termet is építettett azon czélból, hogy ott színelőadások vagy más látványos előadások rendeztesenek. Először az volt a Szikszay ur terve, hogy színelőadások rendeztesenek, s ezért már egy jól szervezett vidéki színtársulat igazgatójával Halmay Imrével érintkezésbe is lépett, azonban e terv sajnálatunkra több okból kivihetetlen marad. Először mert mint halljuk a debr. színház igazgatója a nyári színi előadások által veszélyeztetve látja azon érdeklődést, mit a nyári szünetek szoktak felbreszteni a téli színiudny iránt, másodsor mert maga is úgy tervezi, hogy esetleg a mikor a nyár folyamán alkalmatosnak tartja majd maga jöjjön el társulatával vagy a Szikszay színpadon, vagy a nagyerdei Dobos pavilonban felállítandó színpadon néhány előadást tartani. Különbön mint halljuk, már maga Szikszay is lemondott a színelőadások rendezésének tervéről, mert jövedelméből tartja, ha terített asztalok mellett, magyar daltársulati és látványos előadások rendeztetnek.

— József főherczeg tanítójának. József főherczeg, mint minden évben, úgy az idén is igen szívesen új évi üdvözölő levelet küldött Rómer Floris, kedves tanítójának.

— Olcsó utazás Budapest és Nyiregyházára. A m. á. v. városi menetjegy iroda részéről újabb figyelemztetik a t. cz. közönség, miszerint f. hó 17-én társas kirándulást rendez Budapestre, bejelentések f. hó 15-ig elfogadhatnának, a f. hó 15-én Nyiregyháza árára induló társas kirándulásra még mindig fogadhatnák a bejelentéseket.

— Teleki Samu gróf Afrikában. Teleki Samu gróf, egyik, az utolsó napokban érkezett leveléből a „Bud Corr” arról értesül, hogy a bátor vadász és utazó még egyideig Afrikában marad, miután ott a közlebbi időben érdekes események várhatók. Zanzibáról rövid időre Cairóba készül s azután ismét visszamegy Zanzibárba, esetleg onnét néhány hétre Kelet Indiába. Május hóban azonban, midőn a forró égélből a visszajövet, egészségi szempontból nem oly veszélyes, ismét visszatér Magyar országra.

— Petíció a német nyelv ellen. A hód mezővársárhelyi ref. egyház, mely egy nyolcz osztályu gimnáziumot tart fenn, egyhangulag elhatározta, hogy feliratot intéz. Révész Bálint ev. ref. püspököz a német nyelvről szóló miniszteri rendelet ügyében. A felirat — írja a P. N. kérti fogja a püspököt, hogy érvényesítse befolyását a rendelet ellenében. A felirat elkészítésével a gimnázium igazgató-tanácsát bízták meg. — A „Debreczeni Prot. Lap” didaktikai szempontból szintén kifogásolja a közoktatásügyi miniszternek ismeretes rendeletét a német nyelv tanításának szigorúsítása tárgyában. — Emitt itt lap azt a rendeletet sikertelennek jósolja a német nyelv tanításának szaporítását más tan tárgyak, Debreczenben épen a nemzeti nyelv és irodalom tanítása rovására szolgálónak mondja.

— Véres kardpárbaj. B. Ujjfaluban f. hó 13-ikán K. S. és ifj. P. G. kardpárbajt vívtak. A harcoképtelenség kivált küzdelemben mindkét fél erős sérüléseket kapott a jobb karon.

— A király egyik unokája. A kis Gizella bajor herczegnő, Lipót bajor herczeg és Gizella főherczegnő legidősebb leánykaja a múlt szerdán szerencsétlenül járt. Koroslyázás közben eltört a balkarját. A kis beteg az

„aranyos” kis madara van mint tesz m a Vilma kisasszony, az nem sokáig marad árva, annak hamar aggodik vigasztaló párja. Ezen nem is igen aggódik Körner ur, Más az, a mi őt már napok óta lehangelvátartja, a mi miatt neki kedve nincsen. Komoly és sokszor vad, mint a neki bősziált bika. . . Ilyenkor ne álljon senki utjába, akinek assecurálva nincs a élete!

Egy napon volt épen „esókolni való aranyos jó kedvében” a mikor úgy jött haza mint a feldühödött medve, ha a vadász önjá megsebezte. — Az előszoba ajtaja be volt zárva, dühösen megrántotta a csengőt, hogy a fogaantujja a kezére maradt. Akkor meg kezdte az öklével döngetni az ajtót, abba is belé fáradt, rugkapált, toporzékol, azért még sem jött senkise kinyitni az ajtót. — Szegény Juczi úgy megijedt, azt hitte, hogy valami rablóbanda akar berontani, félelmébe belehajt a szennyes ládába. Csak mikor aztán meggyőződött nagysókára arról a ráspoly hangról, hogy hát biz ez az ő kedves gazdája, a nagyságos ur, akkor mert csak elő jönni. Hanem aztán futott is ám, mint a nyul egyre kiabálva: — hallom, hallom nagyságos ur! jövök már, nyitom már! (mert még bizony megint beveri azt az üvegajtót a mit csak most csináltattunk meg). De mikorra Juczi ott volt, hogy kinyissa, a nagyságos ur már nem győzte türellemmel, hanem nekifeszítette a vállát oszt puff! bement ajtóstal együtt az előszobába. Juczika holtra rémült. Mi baja lehet megint a nagyságos urnak. Tán nincsenek nála otthon. Majd benyeli azt a szegény leányt, hogy mért nem nyitotta ki hamarabb az ajtót.

— Hiszen jöttem én, szaladtam én, mért nem várt egy kicsit a nagyságos ur. Tehetek én róla, hogy nincsenek szárnyaim? csak nem repülhetek.

Juczika zugolódását már nem hallotta Körner ur, akkor már rég ott gázolt sáros

óta aránylag jól érzi magát, állapota fokozatosan javul s a gyógyulás az orvosi vélemény szerint teljesen szabályszerűen fog lefolyni.

— Köszönetnyilvánítás. Mind azok, kik szeretett boldogult férjem temetésén jelen voltak és fájdalommal részt vettek, fogadják nyilvános hálás köszönetemet. Fogadják hálás kö zönetemet különösen az érdemes elő járóság, mely daczára idegen létünknek, fájó vesztésomban igazi részvétet tanusított irántam. Tisztelettel Balmaz-Ujváros 1889. Január hó. Le Maître Albert né.

— Eljegyzés. M. és J. János gazdálkodó e hó 12-ikén jegyezte el polgár Molnár József ur kedves és szép leányát, Zsuzsik a kisasszonyt.

— A halottégetési mozgalom kérdése végre megoldásához közeledik. Annak idején ugyanis az ideiglenesen megalkult „Halottégetők Egysége” által a belügy minisztériumhoz az alapszabályok keltő felszerelésben felküldettek. A belügyminisztérium az igazságügyi minisztert és a vallásügyi minisztert (akkor még Trefortot) megkereste, hogy a kérdésben adjanak véleményt. Az igazságügyi miniszter, daczára, hogy a halottégetés ellenzői főképen igazságügyi, nevezetesen kriminális okokra szoktak hivatkozni, nem talált semmi kifogást a halottégetés tervezett fakultatív elvégzésére körül s így a halottégetést megengedhetőnek véleményezte. Trefort miniszter a kérdés fölvetése után többek előtt, egyebek közt Berzeviczy Albert államtitkár előtt is, úgy nyilatkozott, hogy ő is megengedhetőnek tartja a halottak elégetését. Mivel azonban vallásbeli kérdések forogtak fönn, a kérdést Simor herczegprímás, valamint a helvét és ágostai evang. hitfelekezetek elé terjesztette véleményezés végett. A két utóbbi felekezet felhatalmazást a keresztény vallás szempontjából nem tettek ellen vetéseket s ezek is megengedhetőnek véleményezték a halottégetést. Simor bibornok érsek a kath. dogmák szempontjából a halottégetés ellen nyilatkozott. Csáky közoktatásügyi miniszter Simor részére ábrólt s a Halottégetők Egyesületének alapszabályait nem ajánlotta jóváhagyandónak a belügyminisztériumnál.

— Türr tábornok az örök békéről. Eppen a napokban keltett nagy feltűnést Olaszországban, hogy Carducci, a népszerű költő visszautasította a nemzetközi békekongresszus meghívását. Erről az ideális kongresszusról nyilatkozott a napokban Türr tábornok is. Mint Rómából táviratozzák, a Diritto című lapoz intézett levelében ezeket írja róla a tábornok: „A népek örök békéjének ideálja mellett nem kell megfedkezni arról a józan valóságáról, mely fájdalom, bizonyos esetekben a háborukat e kerületlenül szükségessé teszi. Ezeket az ezeket meghatározó választott bíróságnak lenne feladata. Mindenesetre azonban kell, hogy minden polgár hazája védelmére köteleztessék, mert az örök béke csak ábránd. Fegyverekre mindig szükség van, Solon mondása szerint: „Az arany nem fog megvédeni, ha a szomszédnak több a vasa, háboruba keveredik veled és elrabolja aranyadat.”

— Magyarországi Néprajzi Társaság cím alatt Hunfalvy Pál mint elnök, dr. Hermann tanár mint jegyző, egy új tudományos és művelődési egyesület megalapítását kezdeményezik. Az imént kibocsátott felhívás élenken változza egy társaság szükségét, hogy saját népeinket lényegükben megismerjük, meséiket, hagyományaikat, szokásaikat, dalaikat és általában népeletüket tanulmányozzuk, összegyűjtjük, és megmentsük. — Erre annál is

csizmájával neje szobájába, a finom persaszőnyegen. — Jaj, jaj, menj le nekem azokról a tepichekről! Hiszen tönkres teszel te engemet. Juczi! hozza be a nagyságos urat az előszobától a tepich!

— Tönkre teszel? Én teszek tönkre — fuladozott Körner ur. Tönkre vagyunk már mink téve mind a ketten! — A német császár tett bennünket tönkre. Koldusok vagyunk! Most kellett neki meghalni, most kellett Franciaországban megbukni a kormányának, Spanyolországba most ütött bele az istenyi! — a lazadás! Sirjál velem, sirjál Klotikám, mert mi koldusok vagyunk! Kétszáz ezer forint ára papírjaim még tegnap megérték felvásárlásukat, most megérnek tízet! A börtön felvan fordulva a világ! Ehrenstein akarom mondani Beesületköy megakarja magát, főbe akarja magát löni; Diamant az a gazdag Diamant azt mondja, hogy ő bele ugrik a Dunába! Hát én mit csináljak akkor? Én meg vitriolt iszok, kikell szökőm Amerikába, ha nem segít rajtam az a leány! — Mert én ne a elem tul a halálomat! Körner ur izzadott. Nagy, nehéz verejték csöppek üttek ki homlokára. Előkereste volna a nagy kék zsebkendőjét, hogy letörölje vele, de a keszkenő helyett a bőrze tudósítás akadt a kezébe, megfogta az átkozott papírt, összelapította mint a palacsintát s odavágta a sarokba. Ezalatt Juczi behozta az előszobából a tepichet és odagyömöszölte Körner ur láb alá. De két perc mu'va kirugta maga aló és újra ott toporzékol a tigrisen, kiakarta rugni annak azt a két üveg szemét. Juczi látta, hogy Körner ur, mennyire izgatott, mivel dühös. beszólt Vilmához.

— Nagyságos kisasszony, esókolom kezét a nagyságos ur mérges, tessék lecsillapítani.

Tudták a házban hogy Körner ural seki se bír, csak a leánya ez letudja esendesíteni, ha akarhogy háborog. Ilyenkor Vilma kisasszonyt küldik be hozzá, akkor az után úgy megszelidül mint a kezes bárány.

— Kedves jó papuskám miért haragszol, miért nincs jó kedved? — Hogy az ördögben volna jó kedvem mikor — mikor nincs jó kedvem. — Dénát miért nincs kis aranyos papuskám, hát nem szeretsz már engem! Körnerné ő nagysága még mindig a szemcmet törülgette. Azt mondta a férje, hogy sirjon. Ó szófogadó felesége akar lenni az urának.

— Jaj mamám, te sirsz, akkor valami nagy baj lehet. Istenem hát miért sirsz? Ki halt meg?

— A . . . a német császár. Vilma felkaczagott, Hát ezért sirsz, hiszen, ha meghalt, van helyette másik.

— Oh te azt nem érted gyermekem, — Hát épen azért magyarázd meg papuskám, mert nem értem.

— Magyaráztam — azt nem lehet meg magyarázni, azt meg kell érteni. A német császár meghalt, ez anyyi neked, mintha atyád halt volna meg.

Vilma már megint majd hogy el nem nevette magát.

— Bizony nem annyi drága aranyos kis papuskám! Te az én kedves egyetlen jó papám vagy, aztán nem halsz meg, soha — soha! Beh, furcsa vagy te igazán papa még milyeneket beszélsz a saját leányod előtt. Meg akartál ijeszteni ugy-e?

— Nem gyermekem ez a halál! Rosz szabb a halálnál. Ez vagyoni halál, becsületbeli halál!

Vilma gondolkozni kezdett és belesápadt abba a gondolatba, hogy az atya csödbe jutott.

— Na látod ugy-e gyermekem, hogy atyádnak vége van.

inkább szükség van, mivel a nép eredetisége a művelődés behatása alatt mindinkább veszt. Az egyesület czélja: a magyar birodalom és a történelmi Magyarország népeinek tanulmányozása s a kölcsönös megismerés alapján a haza népei közt a testvéries egyetértésnek és az együvértartozás érzetének ápolása. E tanulmányok köre: a hazai népfajok eredete és alakulása, fejlődése és vegyülése, állapota és viszonyai, ethnikus jellege és an thropologiai jellege, a népielek és népielet nyilatkozatai és tárgyai. Ide tartoznak tehát hagyomány és monda, babona és ráolvasás, szokások és erkölcsök, életmód és foglalkozás építkezés és berendezés, butorok és eszközök, ruházat és díszítés, zene és költészet, táncz és játék, népiénepek és misztérium, gondolkodás mód és tájszólás, szólásmód és közmondás, népmese és találos mese, népdal és rege stb. s az ország lakóinak testi mivolta. Az egyesület s z a k o s z t á j o n k i n t fog működni. A társaság, melynek szükségét és hasznosságát kétségtelenül föl fogja ismerni művelt osztályunk, jan. 27-én vasárnap d. e. 11 óra kor fog az akadémiára első emeleti kisebb üléstermében megalakulni. Előleges tagsági jelentkezéseket dr. Herrman Antal tanár (Buda, Attila utca 47.) fogad el.

— Disznóvénnyek. A debreczeni kir. ügyészség felügyelete alatt álló rabkörtben több mint hateraz forint értékű különféle szoba disznóvénny van a kertesz gondozása alatt és vár eladásra. Igen jutányos árban kaphatók a legszebb disznóvénnyek is. Ajánljuk azokat a virágkedvelők figyelmébe.

— Találatot egy kapukules. Átvethető a III ker. r. kapitányságnál.

— Gyermek gyilkos anyja. Napokban egy gyilkossági bűnténynek jöttek nyomára Kis Csapó utcán V. L. házánál. A gyermekem emberei e hó 12-én este a nevezett háznál foglalatokodtak, s munka közben egy ujszülött leány gyermek hullájára bukkantak. A meglepett házbeliek gyanuja Király Mária elbocsátott cseléd leányra irányult és pedig nem alaptalannul. Mert az I ker. rendőrkapitányság által letartóztatott leány be is vallotta, hogy a csecsemőnek ő az anyja s azt még a múlt évi december 9-én szülte el a házbeliek tudta nélkül. A gyermek a születéskor élt, de hogy az ő gondjait ne szaporítsa, elevenen a két nülásha dobta az ártatlan csecsemőt. — A bűnös anyát, ki 22 éves, debreczeni illetőségű, a rendőrség átadta a kir. ügyészségnek. A rendőri boncolás ma délelőtt végeztetett a kózkórházban.

— Véres verekedéseket szeniroztak tegnap az országos vásár örömeire némely hadfiak és hortobágyi gulyások a Tizenháromváros egyik vendéglőjében, a hol hasonló jelenetek épen nem szoktak elő. A sociitásban hölgyek is voltak jelen, a kik részint urnóik engedélyével, részint engedély nélkül maradtak kint ejjelre, egy jó estét töltenő el barátaik vidám körében. Midőn Szász rendőrbiztos belépett a zajos lokalitáiba, épen egy nem sokára kitörendő vihar föléjei tornyosultak a látóhatáron. Javában folyt a táncz egy tizenháromrendű cigánybanda hegedű klarinét és bombarzó szava mellett, miközben huszárók és bakák belekötöttek a vendégek czibil fájába, egy csomó gulyásba. Egy katonai őrző, a huszároktól, épen kéznél volt, de az őrsvezető káplár, a helyett, hogy ilyen veszedelmes helyzetekre előírt hivata os kötelességét teljesítette volna, gyönyörködve szemlélte a bajtársak henzegő hősieskedését. A rendőrbiztos a káplár urat felszólította, hogy robbantsa szét a zavagó elemeket, s

teni, ha akarhogy háborog. Ilyenkor Vilma kisasszonyt küldik be hozzá, akkor az után úgy megszelidül mint a kezes bárány.

— Kedves jó papuskám miért haragszol, miért nincs jó kedved?

— Hogy az ördögben volna jó kedvem mikor — mikor nincs jó kedvem.

— Dénát miért nincs kis aranyos papuskám, hát nem szeretsz már engem!

Körnerné ő nagysága még mindig a szemcmet törülgette. Azt mondta a férje, hogy sirjon. Ó szófogadó felesége akar lenni az urának.

— Jaj mamám, te sirsz, akkor valami nagy baj lehet. Istenem hát miért sirsz? Ki halt meg?

— A . . . a német császár. Vilma felkaczagott, Hát ezért sirsz, hiszen, ha meghalt, van helyette másik.

— Oh te azt nem érted gyermekem, — Hát épen azért magyarázd meg papuskám, mert nem értem.

— Magyaráztam — azt nem lehet meg magyarázni, azt meg kell érteni. A német császár meghalt, ez anyyi neked, mintha atyád halt volna meg.

Vilma már megint majd hogy el nem nevette magát.

— Bizony nem annyi drága aranyos kis papuskám! Te az én kedves egyetlen jó papám vagy, aztán nem halsz meg, soha — soha! Beh, furcsa vagy te igazán papa még milyeneket beszélsz a saját leányod előtt. Meg akartál ijeszteni ugy-e?

— Nem gyermekem ez a halál! Rosz szabb a halálnál. Ez vagyoni halál, becsületbeli halál!

Vilma gondolkozni kezdett és belesápadt abba a gondolatba, hogy az atya csödbe jutott.

— Na látod ugy-e gyermekem, hogy atyádnak vége van.

(Folyt. köv.)

azután minde halad felől togas egy e rok a tét tára A nek rendör ekkor védelm hisszü fogja tettes vétkes a szon lett ve lyások tek; h gyöt, helybe h et e Allitol egy m egy Sa nyira Most a lája ot maraja x is, ha x jesztés bajok figyelm Paszti zokban köy I Dr. Ro P. M. H egy ka vidám, kalitka csattog D gyai tá gazdája az első nem én facskaí dárka r ezentul. És kedv m dogság Ty nak töl dárkákri Ki mámorb zaszintú Es belí kar Sz dással a sikat m Mi vidámsá jére a f nem lesz kedvnek édeskés lekben E Tetőpon sabbra és ilyen a szaval Jo egy eszi deket, s A az el álmodik, mulatság el van t a kedves keringő a csárdá egy-egy zúrló tör A talható. mult cha Csá néha elto ctitnik a ronként — kellel — még letlenül Me A fényen — a köl — kisati de árnyé For a másik ködik. Az mint mi nézett a szinte m gász bál elv az, h

detisége
zabb ve-
biroda-
inek ta-
és alap-
gyetér-
ek apo
népiak
nyúlése,
és an-
népélet
k tehát
olvasás,
alkozás
közök,
tánc
ndolko
mondás,
ge stb.
egyesü
kötöni.
znossá
müveit
l óra
hét ülé
jelent-
(Buda,
i kir.
térben
főntéle
dozása
n kap-
ánljuk
vehető
pokban
omára
epme-
t há-
egy
santak.
Mária
pedig
adórka-
be is
nyja s
ülte el
a szü-
porista,
an ese-
deb-
a kir.
dele-
ak teg-
y had-
három-
tásban
ó
tásban
urnóik
ül ma-
endő ei
rendör-
nyo-
onyo-
táncú
hegedű
közben
idégek
y ka-
l volt,
ilyen
ata os
kódve
desét.
itotta,
tet, s
Vilma
után
szol,
dvem
pa-
a sze-
hogya
i az
alami
? Ki
z, hi
m.
pa-
meg
émet
tyád
nem
nyos
n jó
még
...
sz
ilet-
padt
dbbe
ogy

azután abban a reményben, hogy most már minden jól lesz, utját tovább folytatta. Alig haladt azonban 100 lépésnyire, a korosma fölől hatványozott zaj, lármá, kardoknak csatogása hallatszott s mire visszatért oda, ott egy elkéseredett véres harcot talált huszár- és gulyások között, a mely harca a tétlen katonai őrség élvező szemelátára ontotta bőven a czibil vért. — A neki szilajodott hősöket alig lehetett a rendőr biztos tapintatának lecsilapítani, s ekkor a vérszomjas huszárak a katonai őrség védelme alatt hagyták oda a csatát. Azt hisszük, hogy a katonai parancsnokság példásan fogja megbüntetni, nemcsak a veredés tettes részeseit, hanem az őrséget is, mely vétkes elnézésével egyenesen közre játszott a szomorú jelenet előidézésére. Mert módjában lett volna azt idején megakadályozni. A gulyások közül többen könnyű sérülést szenvedtek; hármat pedig, névszerint Holló Györgyöt, Képes Józsefet és Mezei Pétert úgy helybehagyták a huszár kardok, — hogy heteken át megfekszi az ágyat. Allitólug ugyanezen hadiak már előzetesen egy másik veredésben is résztvettek és egy Sáska István nevű 48 éves favágót annyira üszavegdaták, hogy az meg is halt. Most a szerencsétlen embertársnak véres hullája ott fekszik a közkórház halottas kamarájában.

x Becsét veszti a legvázasztékosabb élet is, ha nincsen étvágyunk. Az étvágy gerjesztésére úgy, mint mindennemű gyomor-bajok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe, „Egger diju” almazott Szóda Pasztilláit. Kapható 30 hraszedeti dobozokban Debreczenben: Tamássy Béla, Mura-közy László, Mihalovits István, Tóth Béla, Dr. Rotschnek V. E. Balázs Ödön, Szilágyi P. M. Örvényi Ottó urak gyógyszerházában.

A jogászbál.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kanári madár. Fialat volt a madárka, vidám, jókedvű. Gond nélkül énekelgetett a kalitkában, üdvözölte a felkelő napot hangja csattogása, elaltatta önmagát édeskedő dalja. De tettek az idők, a kis kanárinak vágyai támadtak. Szomszédot hozott neki gondos gazdája és kinyit szívében az első virág: az első szerelem. A kanári boldog volt és nem énekel többé. A gazda kíváncsi kis fiacskái pedig éppen azt várták, hogy a madárka még nagyobb kedvvel fog énekelni ezentúl.

És — csalódtak. A fokozatos éneklési kedv megesappant egyszerre s a néma boldogság váltotta fel a lármás örömet. Tudom, hogy most valami nagyot várnak tőlem. Szólni kellene vidám, jókedvű madárkákról, felkelő napról, andalító zenéről.

Kíváncsi gazdám: a közönség lelkesült mámorba véli tollamat mártani és illatos rózsaszínű papírra vetni e megörökítő sorokat. És én épen úgy jártam, mint a mesebeli kanári.

Szól, zengett az ének fokozatos lelkesedéssel a jogász colonokról. Egyik est a másikat multa fölül. Mi lesz ennek a vége, mikor majd a vidámság tarka koronáját ráteszi Chora fejére a farsang a jogászbálok? Vége hossza nem lesz a rózsának, liliumnak, mámorító jókedvnek és a nagy magyar lexicon minden édeskedő szava megújul változatos összetételben e nap emlékére.

Es a kanári nem énekel többé ugye? Tetőpontját érte el a mulatság fénye, magasabbra nem szárnyalhat a referens fantáziája és ilyenkor a hallgatás többet beszél, mint a szavak tengere.

Jogászbál volt. Ez is csak egyszer esik egy esztendőben. Beszélnek róla előre temérdek, sohajtoznak utánna még többet. A kis leány, ki mohó vágygallyal siet az első bálba, — folytonosan erről álmodik, a nagyobb leány itt kezd a farsangi mulatságot igazán élvezni mindenik egyaránt el van telve vele. Bál után megújulnak a kedves emlékek. Még csengenek a fülsbe a keringő összefolyó hangjai, még visszhangzik a csárdás szilaj zenéje — még ki kiesap egy-egy jókedvű kiáltás az emlékek összészűrlő tömegéből.

A teremtés megtordított menete tapasztalható. A rendezett egységek előáll a mult chaosza. Csak egy-egy hervadt virágocskára kap néha elfolytított sohajtásul és azután ismét eltűnik a titkok sötétjében. Még hozzák koronkint a kifizetetlen számlamaradványokat — kellemtelenségnek a minennapi baj mellé, — még fel fel sziszzen a rendező ajka egy véletlenül elejtett deficit szóra.

Mert jogász bál nem is lehet e nélkül. A fénynek árnyai vannak. A jogászbál pedig — a költségvetési lapok tudnak megmondani — kisatírozott tárgy, mely fénylik, ragyog, de árnyéka van. Fordítsuk a napfényes felét a nézőnek; a másik oldalban csak a bizottság gyönyörködik.

Az ideai farsang premierje, mely elé mint mindig úgy most is nagy várakozással nézett a hölgyvilág, a jogászbál volt. Ősi, szinte megbonthatlan szokás az, hogy a jogászbál az első; meggyökerezett, beczézt elv az, hogy a jogásznak nincs párja.

Fényben, eleganciában soha sem kelt versenyre semmi féle táncmulatság a jogászbállal. Ez évben is kitünő gárda tört utat és ért ozelt.

Páratlanul válogatott közönség gyűlt össze a jogászbálla a Bika dísztermében. Kilenc óra után felhangzott a Rákóczy induló a folyosón, mire visszhangképen a katonai zene harsogása fölélt és ez alatt bevonult a nagyterembe a bál anyja: Dr. Medve Kálmáné, született Onody Ilon urné a fardhatat an bálbizottsági elnök: Bernáth Pista karján.

A bálianya nehéz selyem sötétzöld ruhát viselt és számos előkelő hölgyből álló udvarával elfoglalta trónját. Az áldozatkész rendezőség pompás táncrendekkel kedveskedett a belépő hölgyeknek. Páros vagy kék színű kis könyvecskéből állott a meglepő ajándék, melyen corpus juris, kard, olaj ág voltak. A lapokat picizte irón tartotta össze. A bálianya díszes kiállítású táncrendet kapott, mely a szó valódi értelmében páratlan volt.

Azután előzónlotta a termet a nagyszámú közönség és felszóllt a jókedv a jelenlévők szívében. A festői tolelteteket elszámlálni nem lehetne elég tér, a jókedv jellemzésére nem lenék igaz szavakat.

Mulatott, táncolt ki ki úgy, a mint kedve tartotta, unatkozni még a garde des damesek sem értek rá. Rendezők mindenütt, kik tiszszerezett figyelemmel örködték az egybesereglett vendégek jókedve felett.

A jogászbáli hölgyek babékoszoruja levelelként így néz ki: Leányok: Bay Szeréna, Beesky Ida, Beér Margit, Bernáth Szeréna, (H.-Pályi) Balásházy Margit és Olga, Bulster Stefi, Czech Cornél, Czech Sarolta, Gerzon Kata, Harsányi Gizella, Horthy Paula, Jármy Fenni, Kolos Anna, Kovács Ilka (Hadházy), Kubai Józika, Katz Irén, Leveleki Molnár Bella, Mózer Irén, Magdich nővérek, Malinovszky Anna, Nánássy Erzsike, Okolicsányi Ilka, Orosz Ida, Otrokoosi Végé Vilma, K. Papp nővérek, Schmidt Mici, Szabó Anna, Szeghy Juliska, (M. Péres), Ujhelyi Anna, Uramovich Margit.

A szonnyok: Ajtayné Szabó Pepi, Bay Istvánné, Balásházy Bertalané, Dr. Beóthy Lászlóné, Beér Kálmáné, Bulster Gerzon Ödönné, Farkas Tuli, Kolos Manóné, Dr. Kovács Dánielné (Hadházy), Katz Mihályné, László Józsefné, Dr. Medve Kálmáné Onody Ilona, Özv. Malinovszkyne, Özv. Mózer Adolfiné, Magdich Józsefné, Okolicsányiné, Orosz Endréné, Otrokoosi Végé Jánosné, Schmidt Agostonné, Szabó Jánosné, Szeghy Kálmáné (M. Péres), Ujhelyi Andrásné, Uramovicsné, Vecsey Imréné.

Ott lehetett még látni: Gróf Dégenfeld József főispánt, Gerzon Ödönt, id. Bernáth Istvánt (H.-Pályiból), Dr. Czech Tivadart, Dr. Kovács Sándor jogtanárt.

Páratlan jókedvvel kezdték meg már az első csárdást és a táncolási jókedv tetőpontját a 14-szer megújított, tovább mint másfél óráig tartó soupé csárdásnál érte el. A csárdásokhoz a zenét a Magyar fiúk kitünő bandája szolgáltatta oly talpalávalólag, hogy nem lehet csodálkozni az általános táncvágyon. Tourczánéknál a 39. gyalogezred zenekara játszott.

A négyeseket táncolók száma még éjjel után is alig csökkent és a hosszú termen egészen végig állott az imponáns colon. A hajnalig tartó virádti csárdás utolsó accordjai fél 6 óra után hangzottak el. A jelenlévő hölgyeket csak a hajnali órák hívták nyugalomra, míg a fardat, de jókedvtől mosolygó leányok fájó szívvel és bizonynyal édes emlékekkel hagyták oda a reggeli álom hívó szavára a jogászbált.

A rendezőség gondoskodott pompás jelvényekről is a damen számára és a nefeletjsek, rózsák, jázminok virágnyelven, szóltanul voltak felszabadított anyyi libelilensé érzelemnek. Szinte nem akarta a jelenlévő elbinni, hogy valaha vége legyen a feledhetlen, vig éjjelnek és a mikor vége lett, nem egy lecsukódó szempár látta újra az egészét, nem egy gyöngéd ajak susogta halkán, csendesen: jogászbál volt, jogászbál volt! CALAMUS.

Vegyes hírek.

— Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy a véderőjavaslattal szemben fittakozó álláspontot foglal el és hogy engedélyt kérnek az egyetem rectorától arra, hogy az ez ügyben követendő eljárásuk megbeszélése céljából, az egyetem valamelyik termében tarthasson gyűlést. — A kaszinó füstje. Valaki most az év végeztével státiisztikát csinált arról, hogy mennyit szivaroznak a nemzeti kaszinóban. Eszerint 200 ezer szivar és 300 ezer cigareta alakjában 80 ezer forintot füstölnek el éven kint a nemzeti kaszinóban. — A szegedi paprika még mindig szép jövedelmi forrás; a mult évben 18,900 méter mázsa ment belőle forgalomba s értéke 6-700,000 frt. — Városból község. Mezőtúr városa közgyűlésén kimondotta, hogy rendezett tanácsú városból nagy községé kívánja magát degradáltatni. Megjegyzendő, Mezőtúr 21 ezer lakossal bír s így azt bajosan mondhatja, hogy a város voltával járó terheket nem képes elviselni. — Kyklops gyermek. A Rókus kórház szülészeti osztályán Kollár Mari esztergomi születésű napszámosnő kilyklops fiú gyermeket

szült. A gyermek koponyája igen kicsi, arca igen nagy, orra nincs, csak egy szem van, mely az orr helyén fejlődött; szája igen kicsi, a jobb kezén hat ujj van. — A legszébb levél. Bathból különös levelet küldött valaki nem rég Londonba. A levél egy postabélyeg tiszta oldalára volt írva és pedig a tartalom sztenografiai rövidítésekkel, a czim pedig rendes és tiszta olvasható betűkkel. E kis levélke a főpostán adatott föl s pontosan elérkezett rendelkezési helyére. — Barnum — nyugalomban. Barnum, a reklám s a hamburg világhírű képviselője, — nyugalomban vonult. Barnum mindössze tíz millió dollárt takarított meg s most — mint New Yorkból jelentik — Waldemereben fejedelmi palotát épített magának; Barnum 79 éves. — A kínai császár személyzete. A kínai császárt 426 egyén szolgálja udvarában. Van 80 nevelője, 25 legyező-hordója, 10 napernyőtartója, 30 orvosa és sebésze, 7 szakácsa, 23 czukrásza, 50 szolgája, 50 öltöztetője 75 csilagvizsgálója, tizenhat tanára hatvan papja. — Nyolcvanezer forintos zongora. Amerikai lapok újságolják, hogy New Yorkban a mult év végén adtak el egy zongorát, melynek tetejére Alma Tadema egy képet festett. A zongorát egy műkiesgyűjtő 80.000 frtért vette meg. — A klakk ellen. A bécsi Burg-színház és az opera ki fogják tiltani a klakkot, mely főképp utóbbi időben oly toladóan működött, hogy a közönség nem egyszer hangos püsszeggél és zajjal volt kénytelen elnémitani a tulbuzgó tapszenezokat.

Irodalom.

Az ipartörvény, kiegészítve az 1888. év végegi kibocsátott miniszteri rendeletekkel és elvi határozatokkal című, Grünvald József debreczeni kereskedelmi és iparkamarai fogalmazó által jegyzetekkel és utasításokkal ellátott, kiadásomban megjelenő mű már sajtó alatt lévén, felkérem mindazokat, kikhez ide vonatkozólag előfizetési felhívást küldöttem, hogy a gyűjtő íveket a példányonkint 1 frt 50 kr. előfizetési összeggel folyó évi február hó 16 ikéig hozzám annál inkább beküldeni sziveskedjenek, minthogy ezen határidőn túl, a körülbelül ápril hóban megjelenő, s mintegy 40-45 ivre terjedő mű már csak bolti áron vagyis 2 frt 60 krért lesz kapható, Debreczen 1889. január hó 15. Csáthy Károly kir. gazd. tanintézeti, keresk. akadémiái könyvtáros és kiadó. Egyháztér 344. sz. (a Nagytemplomnál.)

Színház.

— Bianchi Bianka k. a. hangversenye február hó 7-dikén tartatik meg igen változatos, gazdag műsorral. A világhírű énekesnő énekeit Radio Karolina zongora művésznő fogja kíséni zongorán. Tiszt urak a zördában került színre szombaton. Vásári közönség nagy részben és jogászbálba menők töltötték meg a színházat. A szereplők élvezetes estét nyújtottak, főleg szép éneke által többször érdemelt tapsot kapott Valentin. — Kopácsy Juliska ügyesen játszott és tisztán énekelte szerepét. Kocsis Etel elevenen mozgott a színpadon. Hadai, O'ahné jók voltak.

Vasárnap Thurán Anna került ismét színre a vásár alkalmából bérletszünetben. Molnár, Mándoky, Péchy, Békési Rózsa, Kaczer Nina többször kaptak elismerő tapsot. Színházi műsor. Kedden, 15 kén: „Tündérújjak,” Scribe és Legouve színműve. Békési Irma nemz. színházi tag fellépésével, Békési Rózi jutalomjátékúal, szünetben. Szerdán, 16 án: „Czigánybáró” operette. Csütörtökön, 17 én: „Zsidó honvéd”, Hegyessy Gyula jutalomjátékúal, bérletben. Pénteken, 18 án: „Arany ember”, Jókaitól. Szombaton, 19 én: „Böregér”, Strauss operetteje. Vasárnap, 20 án „Viola”, Szigetű népszínműve.

Békési Róza társulatunk drámai művésznőjének jutalomjátéka holnap lesz. Annnyival inkább nagy érdeklődéssel tekinthetünk e jutalomjáték elé, mivel a művésznő, kit holnap bizonyára nagy közönség előtt fog szerepelni három esztendőn keresztül színházunkban a drámának sok fényt és dicsőséget szerzett, s most mikor azon a ponton áll, hogy fölünk eltávozzék, minden színház kedvelő ösztinte fájdalommal bocsátja el, — s szinte oly ösztinte vágyakozással gondolja, hogy vajha mihamarabb megtérjen közénk. — A holnapi előadásnak meg lesz még az az érdekes mozzanata is, hogy két nővért, a muzsa két kedveltjét fogjuk egyszerre látni. Békési Irma k. a. a nemzeti színház tagja fog ugyanis nővére jutalomjátékán fellépni „Tündérújjak” Legouve és Scribe kitünő színműve kerül színre. Az előadásban a társulat összes elsőrangú drámai tagjai részt vesznek. A néket kétségtelenül érdekelni fogja annak fölemlítése, hogy ez alkalommal pompás toleltetk lesznek láthatók. — A bérletszünetes előadást a legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe. Hegyesi Gyula jutalomjátéka szintén ezen a héten lesz, csütörtökön. A fehérséges, rövid idő alatt nagy haladást tett fiatal komikus jutalmára Lukács Sándornak „Zsidó honvéd” című életképe fog színre kerülni.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Holnap, kedden, 1889. év január 15 én, Békéssy Róza jutalomjátékúal, Békéssy Irmané, a budapesti nemzeti színház tagjának fellépésével, páratlan bérletszünetben:
Tündérújjak.
Színmű 5 felv. Irta: Scribe és Legouve.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.
Hangverseny-
színház-, estélyek- és bálók látogatóinak s a művésznőknek nélkülözhetlen.
Egyetlen

tökéletesen ártalmatlan bórfinomító és szépítő készítménynek lett hölgynek százezrei által elismerve a hivatalosan megvizsgált Párisban de Lejosse által föltalált RAVISSANTE, mely által az arcbőr, nyak és karok szépítése pillanat alatt eszközöltetik és a legjobb szem által is lehetetlen feismerni e kitünő bőrápoló, konzerváló készítmény használatát. Valódi minőségben kapható és postafordultával megrendelhető Svarecz F. u. központi főraktárából Budapest, városháztér 9. Nagy eredeti üveg ára 2 frt 50 kr. kisebb üveg 1 frt 50 kr. Budapestben kapható még Török József gyógyszerházában. Debreczenben Göllt N. és dr. Rotschnek V. E. (Telefon 5 sz.) Nagyváradon Nyiry Gy. és a legtöbb bel- és külföldi gyógyszerházában.

Tekintetes Ur!
Isten áldása bizonynyal rajta önök minden vállalatán mert a nekem ajánlott **Fülolej** kivonatnak köszönhetem, hogy halláomat ismét visszanyertem. A **Fülolej**nek 24 órai használata után már megszűnt fülzúgásom és ime már abba a kellemes helyzetbe jutottam hogy mindent tisztán hallok. Ismételve kifejezem jó kívánágaimat, vagyok tisztelettel **Ország Andor** (Alsó-Apa).
Ezen es. kir. Dr. Schiepek

Fülolej
kivonata használati utasítással kapható 1 frt 50 krért **Dr. Rotschnek V. Emil** gyógyszerházában (telephon állomás).

Kardos László
Debreczenben, Czegléd-utca,
ajánlja kiválóan: **vászon**, pamut-áru, asztalnemű, kanavász, madrácz-szővet, ágyhuzatok,
Kész férfi, női és gyermek-fehérműre
berendezet nagy és dús választékú raktárral.

Kiházasítási kelengyek
a legjobb minőségben, legújabb ízlés szerint kiállitva, raktáron tartatnak.
Az üzlet 58 éves fennállása biztosítékot nyújt úgy az áruk legjobb minőségéről, valamint a legelőnyösebb kiszolgálásról.
Az árak feltétlen határozottak, miáltal a vidéki rendelésekkel járó bizalmatlanság alaptalanává válik.

Az összes orvostudományok tuora
Dr. Tihanyi Sámuel
kezel mindennemű
száj és fogbajokat,
odvas fogakat
fájdalom nélkül (érzékletlenítés által) távolít el; fogakat töm porcellán, ezüst-, arannyal, s egy állandóan alkalmazott (amerikában fépszett) fogtechnikus segítségével a legcélzesebb
műfog betéteket eszközli.
Rendelő órák reggel 8-11-ig, délután 2-5-ig.

Kiadó bolthelyiség.

Piacz-utca 1829-ik számú házuknál a Deutsch A. féle bolthelyiség

1889. évi május 1-től kezdve kiadó.

Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank.

676 szám.
1888

Arverési hirdetemény.

Alóírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a h.-bűszörményi kir. járásbíróóság 3988/1888. számú végzése által id. Fazekas Gábor bérbeadó javára ifj. Balogh Imre bérbevevő ellen 200 frt — kr. tőke, ennek 1888. év April 1. illetve Julius 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 62 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírólilag lefoglalt és 360 frtra becsült háziutorok és áru állványokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5020/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis H.-Bűszörményben, végrehajtást szenvedőnél leendő eszközésére 1889. év Január hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kinttuzetik és ahoza venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-sa értelmében a legtöbbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt H.-Bűszörmény 1888. Decem-ber hó 31. napján.

Bódogh Zsigmond
kir. bírósági végrehajtó

Legolesobb fűszer bevásárlási hely

HEGEDŰS R. cégénél

DEBRECZENBEN.

Kistemplom bazár 7. szám alatt.

Olesó boltbér miatt

mindenféle fűszerárúkat,

azonkívül:

theát és rumot,
mandulát, mazsolát, narancsot,
czitromot, fügét, stb. stb.

Készpénz fizetés mellett sokkal olesóbban lehet beszerezni.

Vidéki megrendelések utánvéttel pontosan teljesítetnek.

Legolesobb fűszer bevásárlási hely.

Legolesobb fűszer bevásárlási hely.

Legolesobb fűszer bevásárlási hely

Maggi's

BUILLON KIVONATA

leves-tábla huslével,
husliszt hüvelyes veteményből

elősmert legjobbak és legolesóbbak.

Egy kávéskanálnyi e kivonattól, egy csésze forró vízbe öntve, azonna minden más pótlék nélkül kiváló erős és jóízű husleves ad.

Kapható a delicatesz, fűszer és fűszeráru üzletekben.

Főraktár: Wien, I. Jasomirgottstras e 6.

Raktár Debreczenben:

GERÉBY FÜLÖPNÉL.

Kiadó lakás.

Szent-Anna-utcán a 2266 sorszámu házban egy emeleti utcai nagyobb lakosztály folyó 1889 évi Május 1-től fogva egy vagy több évre kiadó.

Bővebb értesítéssel szolgál ugyanott Márton László vagy megbízottja.

Eladó téglá.

Körkemenczében égetett legjobb minőségű

vas, cser és nyers falazathoz való sima piros téglá jutányos árban kapható

Szikszy Lajos

építész né

Péteri-utca 836. sz. a.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegnek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, rekedtség, idült hurut, inger és számköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellthea

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerész-nél Kassán. Debreczenben Dr. Roth-schnek V. Emil gyógyszerárában. (Telefon hálózat 5-dik szám.)

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

községi és gyámi rovatos ivenk, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.